

Inleiding

De Boekenkring is een laagdrempelige en verbindende werkvorm die in alle groepen van het basisonderwijs ingezet kan worden om boeken te promoten. In een kring worden diverse soorten boeken gepromoot en besproken, daarnaast worden leeservaringen uitgewisseld. Zowel de leerkracht als de leerlingen leveren een bijdrage aan de boekenkring. De Boekenkring dient drie functies: vergroten van leesplezier, oefenen van de drie vaardigheden vertellen, voorlezen, presenteren, en discussiëren en werken aan de literaire competentie door uitwisselen van de leesbeleving. Elke boekensoort kan in de Boekenkring centraal staan in een korte presentatie of activiteit.

De film toont een Boekenkring in een groep 8 van een basisschool. De leerkracht is de regisseur en gastvrouw: zij nodigt leerlingen uit om (voorbereid) verschillende soorten boeken op verschillende manier te presenteren en promoot zelf een boek op een aansprekende manier.

Wanneer gebruik je de film?

Expertise, tijdens uitvoeringsfase - Zet de film in tijdens de cursus Open Boek voor leescoördinatoren, teamtrainingen, studiebijeenkomsten, de training Open Boek PABO of de module Leesconsulent-basis.

Hoe zet je de film in bij een cursus?

Wanneer je de film laat zien tijdens een van bovenstaande cursussen, kun je daarbij onderstaande opdrachten gebruiken.

1. De leerkracht heeft een cruciale rol voor het slagen van de Boekenkring. Vraag de cursisten bij het bekijken van de film twee of drie interventies van de leerkracht te noteren. Wat doet de leerkracht en wat is het doel? (Voorbeeld - De leerkracht vraagt: Wie wil de volgende keer een boek promoten? Het doel is leerlingen die enthousiast zijn de gelegenheid te geven om een boekpromotie voor te bereiden en bij de volgende boekenkring uit te voeren.) Bekijk de film, laat de cursisten noteren en wissel de interventies uit (zie voor een overzicht bijlage Rollen van de leerkracht).
2. Boekpromotie is het hart van de Boekenkring. De leerkracht en de leerlingen promoten in deze film verschillende soorten boeken (een informatief boek, een moppenboek en een leesboek) en zetten daarbij verschillende werkvormen (voorlezen, quiz, waar – niet waar) in. Leg actuele boeken

van verschillende boekensoorten neer en vraag de cursisten in tweetallen een boek en een passende werkvorm te kiezen om het boek te presenteren in een Boekenkring. Deel de bijlage Werkvormen uit. Koppel de boeken en gekozen werkvormen centraal terug.

3. De Bibliotheek wordt in deze film genoemd als aanbieder van de cursus Open Boek, waarin de Boekenkring een van de cursusonderwerpen is. Bespreek met de cursisten de volgende vragen: Wat kan de Bibliotheek naast het geven van de cursus verder betekenen om de werkvorm Boekenkring succesvol te laten verlopen? Waar hebben scholen behoefte aan?

Achtergrondinformatie

Meer informatie over de werkvorm Boekenkring binnen de bouwstenen van de Bibliotheek *op school*:

- **Expertise** - De werkvorm Boekenkring kan een onderdeel zijn van een cursus
- **Lezen** - Voorbeelden van activiteiten en instructiefilmpjes
- **Lees- en mediaplan** - Vastleggen van doelen voor de Boekenkring zelf (vanuit de monitorresultaten) en het eventueel inzetten van de werkvorm om een ander leesbevorderingsdoel te bereiken

Bronnen

- 25 werkvormen in de boekenkring <https://pro.debibliotheekopschool.nl/dam/lezen/20171020-werkvormenvoordeboekenkring.pdf>
- De Boekenkring uit *Open Boek: handboek leesbevordering*, Jos Walta, 2016, p. 118 – 120
- *Boekenkring: Handreiking voor trainers*, Biebtobieb, groep Trainers Open Boek

Film Boekenkring

Bijlage - Rollen van de leerkracht

De leerkracht is de aanjager van de Boekenkring en de presentator. De leerkracht zal in die rol:

1. een werkvorm/boeksoort/titel/leerling introduceren;
2. de verbinding met vrij lezen of de boekenhoek (kleuters) leggen;
3. de leesbeleving verkennen door de aanpak van Chambers te initiëren (bij verhalende boeken, prentenboeken of gedichten);
hierbij wordt bijvoorbeeld uit elke rubriek één vraag geselecteerd om een gesprek op gang te brengen;
4. nagaan welke leerlingen andere boeken van besproken auteur of onderwerp hebben gelezen (bijvoorbeeld ter afronding);
5. polsen welke leerlingen het gepromote boek of een ander boek van dezelfde schrijver of over hetzelfde onderwerp zouden willen lezen (bijvoorbeeld ter afronding);
6. een schrijversbezoek of andere gast aankondigen of leerlingen vragen wie ze graag zouden uitnodigen;
7. zelf enkele werkvormen verzorgen;
8. vervolgvactiteiten bespreken.

Bron: *Boekenkring: Handreiking voor trainers*, Biebtobieb groep Trainers Open Boek

Film Boekenkring

Bijlage - Werkvormen

de Bibliotheek
op school

Door de leerkracht:

- Boek promoten
- Voorleesboek kiezen (Dit kan bijvoorbeeld door twee boeken te presenteren waarna de leerlingen mogen kiezen welk boek het nieuwe voorleesboek wordt.)
- Gedicht voordragen en de bundel aanbevelen
- 'Weesboek' (o-lener) onder de aandacht brengen en leerlingen uit dagen het te gaan lezen
- Literair voorlezen (onderbouw)
- Boek bespreken aan de hand van een Vertel eens-vraag (aanpak Aidan Chambers)

Door leerlingen:

- Boek promoten/boek introduceren/mini-boekbespreking
- Scènes uit een boek naspelen
- Poëzie voordragen
- Weetjes uit non-fictie boeken presenteren
- Quiz spelen naar aanleiding van een boek (fictie of non-fictie)
- Illustratie bespreken, prentenboek analyseren
- 'Wat is waar?' spelen of een Willem Wever-opdracht
- Liefelingsboek laten zien
- Bij de onderbouw voorlezen (voor de midden- en bovenbouw)
- Bij de middenbouw eerste leesboekjes presenteren (voor de bovenbouw)

Bron: *Boekenkring: Handreiking voor trainers*, Biebtobieb groep Trainers Open Boek